

Manuscrisul a fost refăcut și legat de către Evloghie, în anul 1529, după cum reiese din însemnarea de la fila 143. Din punct de vedere lingvistic, I. Iuffu îl consideră ca prezentînd trăsături medio-bulgare.

21. *Predoslovii și cugetări*, sec. XIV (a doua jumătate), B.A.R., ms. sl. 130.

A fost descris de A. Jacimirskij (p. 730) și de P. P. Panaitescu (vol. I, p. 152—157). În privința datării există o mică deosebire între cei doi autori, primul considerînd manuscrisul de la sfîrșitul secolului al XIV-lea, iar cel de al doilea — din secolul XV. Ne-am însușit prima interpretare, extinzînd chiar perioada probabilă a scrierii la toată jumătatea a doua a secolului XIV, bazîndu-ne pe indiciile de vechime ale filigranelor. Astfel, am constatat că două din cele trei filigrane ale hîrtiei folosite aparțin mijlocului secolului al XIV-lea.

Este un manuscris incomplet, conține 307 f., lipsesc începutul și sfîrșitul. Textul este dispus pe două coloane, 40—49 de rînduri pe pagină, fără iluminată, numai titlurile și inițialele cu roșu. Hîrtia prezintă următoarele filigrane: *Fruete* (Briquet, II, nr. 7376, Sienna 1355—56), *Cruce greacă în cerc* (idem, II, nr. 5470, Tirol 1357—1363) și *Munți* (idem, III, nr. 11770, Sienna 1377 sau nr. 11668, Spania 1358)¹.

Conținutul: culegere de predoslovii și cugetări (descriș foarte amănunțit la P. P. Panaitescu).

Limba este foarte apropiată de slava veche din epoca clasică. În afara confuziei ierurilor și dispariției lui iot intervocalic nu mai putem semnală alte trăsături ale evoluției ulterioare a acestei limbi. Probabil că transcrierea s-a realizat după un original slav vechi; atît trăsăturile paleografice, cît și formatul manuscrisului și puritatea limbii indică drept loc al scrierii Muntele Athos (cf. P. P. Panaitescu, p. 157).

Dintre manuscrisele înregistrate de A. Jacimirskij la Galați, la episcopia ortodoxă de rit vechi și la Muzeul prof. V. A. Urechia, aparțineau sec. XIV (nu avem date despre soarta acestor manuscrise în prezent) următoarele:

22. *Fragment de Minei*, sec. XIV, Galați, Iațimirski nr. 1 (p. 813—814).

Este un manuscris incomplet, conține 24 de file (29,5 × 21 cm.), scrise pe pergament, în semiuncială, cu litere groase, 20 de rînduri pe pagină.

Dintre trăsăturile fonetice pe care le-am putut constata în fragmentele reproduse de Jacimirskij la p. 814 (din proorocul Zaharia, cap. 3, 1—7, cap. 4, 1—2), semnalăm:

— denazalizarea $e > a(je > ja)$: *стоаѣнинъ изъятъ*;

— denazalizarea $o > u(jo > ju)$: *доубъ, расоудини, шградоу люю, десноую, гллкоу поути, живоучинихъ*;

— transformarea ierului mare în o : *козложитѣ, ко, соблюдешн, сохраниши*;

— transformarea ierului mic în e : *вѣсь*;

În baza acestor sumare informații putem presupune că manuscrisul respectiv era de redacție rusă.

23. *Tacticonul lui Nicon Muntenegreanul*, sfîrșitul sec. XIV, Galați, Jacimirskij nr. 4 (p. 817).

¹ Pe nici una din foi nu apare filigranul *Urs* pe care-l dă P. P. Panaitescu în descriere, p. 157.